

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova ugy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronkint 10 kr-ért közöltetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyed évre 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

Minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön arány szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hírlapra a következő árákkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Karácsony ünnepe.

(Decz 25.)

Holnap lesz az öreg évek utolsó nagy ünnepe, a keresztény lelkek ama magasztos, szent napja, mely az élet harczaiban sebzett szívek fájdalmait és nyomasztó emlékeit messze eltünteteti a semmiségbe, hogy szent ihlettől áthatva dicsőítsék a Megváltó születését. A legnagyobb alkotónak, a szeretet vallása megalapítójának és a szellemi szabadság hirdetőjének ünnepe ez!

Az összes emberiség szívében megrezdül az érzelmek hurja az üdv csillagának születését jelző eme szózatra: „Megg született a világ megváltója!“ Eltűnik e napon az életnek és emberek csalódásainak, fájdalmainak,

bánatainak örök jelzete, s helyét az áhitat, tiszta öröm és szeplőtelen érzelem foglalja el, hogy a szeretet istenének, a világ bűneit megváltó Istennek születése napján buzgó ima és fohász szálljon minden ajakról a mindenség és örökkévalóság urához, hogy elküldte az emberiségnek a testté vált Igét, megszabadítván ezáltal a rossztól és gonosztól.

Az évek utolsó, magasztos ünnepe ez, melyen igaz, jó szándékkal merítünk új erőt a jövő év farsztó munkáihoz. Végig küzdöttük a hosszú évet, melyben buzgó törekvéseink sokszor meddők maradtak, álmaink és vágyaink megvalósulását gyakran szárny szegetten láttuk visszahullani, melyben szívünket a gond, bánat és mardosó kin tövisei vérezék, magasra épített illuziónkat a megsemmisülés készleté szétomlásra s a melyben terv és gondolat, remény és ingadozás között töltök napjainkat, míg tudatára ébredünk egy végtelen hatalom megsemmisítő szeszélyének: ily hasztalan törekvések után is lelkiismeretünk tisztaságával, vagy bűnbánó érzetünkkel mondunk hálát annak, ki meg hagyta érnünk ez üdvnapot. Az Ur fiának napja ez, melyen új reményeknek biztató sugarai ébrednek fel szíveinkben!

Kunyhók és fényes paloták ünneplik e napon az Istennek földre jött fiát, és ima fakad az emberiség öregje, apraja ajkain az üdv csillagának szüntelenül ragyogó, fényes trónja előtt. E nap egyesít mindnyájunkat a testvéri szeretet olthatatlan érzületével, mely elhalmoz bennünket az egymás iránti tisztelet,

gyöngédség, jóakarát és az emberbaráti kötelességek számtalan meg számtalan jeleivel.

Feléled, felujul lelkeinkben, szíveinkben a remény, bizalom arra a tudatra, hogy az Ur fia ma is ugy örködik felettünk, mint két ezer év előtt, és hogy ma is azokat az édes bátorító vigasztalódásokat csepegteti belénk, mint akkor, midőn a halandó emberinem legelőször látta megjelenni napkeleten. És mi, ként elválík a nap a sötét éjtől, a földnek rögtől a homályos, szürke köd: akként válik el most is e nap korányain bánatainknak, fájdalmainknak legkisebb árnyéka is. E nap reményeink éltetője, hívó lelkeink sebének gyógyító balsama! Mindig szent ihlettel várjuk éltünk rögs útjain e napot, mint tikasztó hőségben szomjazó utas, kit utja az izzó Szaharán víz keresztül és ki sietve törekszik, hogy elérje az éltető, üdítő forrást azon reményben, hogy égető szomját kielégítve, új erővel, felüdültlen folytathassa útját.

Oh, e nap adjon erőt és éltető isteni szikrát a magunk és nemzetünk szívében, hogy kitartók legyünk a nemesért, szépért és jóért való küzdelmeinkben! A Megváltónak e szent napja egyesítsen bennünket a szeretetben vallás- és nemzetiségi különbség nélkül; a napkelet égi fényének e napja legyen a hazaszeretet lobogó tűzének megtetesítője és hazánk szent szabadságának méltó záloga, mert annak üdvnapja ez, ki a szabadság istene volt!

E gondolatok hatásai után boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinak.

Mihály János.

A „Székelyföld“ tárczája.

Cserháti Pál.

(Egy barátom naplójából.)

Közli Barthalis János.

(Vége.)

Egyik évben a földesur látogatta meg hű jobbágyait. A község minden hitelhető megtett, hogy kedvelt urasága mentől fényesebb fogadtalásban részesüljön; de mivel tartottak tőle, hogy Pál ur megint valami égbekiáltó bolondságot fog elkövetni, őt és egyletét szándékosan kihagyták a programból.

De ez a végzés egy kukkot sem hozta ki a parancsnok sodrából. Majd csinál ő — gondolta magában — olyan szép dolgot, hogy szemeszája nyitva marad tőle a falunak.

Még azon napon összeült az egylet és meghatározta, hogy csak azért is a tettek terére lép. „Lám, pás menetet“ fognak rendezni az uraság tiszteletére s egy alkalmi dalt zengnek el a kedves vendég lelki épülésére.

Már javában vacsorázott a földesur, midőn ispánja jelenti, hogy a helybeli tűzoltó-egylet „isztelkedni oajt ő méltóságánál, s ha nem res-

telli azt a kis fáradságot, hát a szomszéd szoba ablakában mutassa meg magát nekik, mert csupán még erre várnak a tisztelt férfiak.

Ebben a pillanatban zendült föl Pál ur hadseregének ajkairól az alkalmi ének. Csak hogy történetesen ez az „alkalmi dal“ karácsony ünnepére előirt egyik egyházi ének vala, mely is a CI-ik dicséret cím alatt ismeretes már minden buzgó keresztény ember előtt.

A földesur majd hogy le nem szédült székéről, midőn az ő tiszteletére junius közepén karácsonyi ének hangjai szűrődtek be kívülről:

„Szívünk vígsággal ma bétölt . . .“

Az urasági huszár, kit Pál ur még egyszer sem látott életében és ki ilyen csodát még Bécsben nem látott, meg nem állhatta, hogy a mellékszobába ne lopózzék, melynek ablakai alatt dalolt az érzékeny sereg, és kíváncsian tekintte ki onnan.

Épen azon perczen talált kikukkantani az ablakon, midőn a tisztelgők eddig értek a dicséretben:

„Melyet Bálám láta régen; fénylik, mint . . .“

Alig látta meg Pali a kandikáló fejet, egyet intett, s mintha kettévágták volna, megszűnt az egy szőlamban nyekgetett dal, s a földesurnak képzelt alakhoz így kezdett szónokolni a tudományára büszke parancsnok:

— Méltóságos ur! E dicső nap reggelén zamatos öröm lengeti szívünk trikolorját!

A huszár meghökkennt ennyi cifra szó hallatára s alázatos hangon felelt vissza a tüzelő szónoknak:

— Jó estét kívánok a nemzetes urnak; de megkövetem ássan, én a méltóságos ur huszára vagyok.

Pali ugy megtántorodott e szóra, mintha földindulás ingatta volna meg; de nem akart a huszár előtt szégyenben maradni, s tettetett haraggal kiáltott rá:

— Hát hol van a gazdája?

— Eszik az istenadta, könyörgöm szivesen — trémázott a huszár.

— No, takarodjék kend, s küldje ide szaporán! — dörgött a megszeppent emberre a felsült szónok. A vitéz ember pedig sietve kotródott. Dehogy küldte gazdáját! kisebb gondja is nagyobb volt ennél.

Ezalatt a földesur daliás alakja jelent meg az erkélyen s jóakaró, szelid mosolylyal tekintett le Pál sergére, melynek háta mögött hosszú lámpasor volt fölállítva s az üvegeken nemzeti színű betücskék diszelegtek, valami jámbor oajtást akarva azokkal kifejezni, de mivel a világitó szerzőmök, elütőleg a benn megállapított sorrendtől, rendetlenül voltak egymás mellé rakva, a kegyes

Gazdaközönségünk érdekében.

E czim alatt közelebről ezen hírlap hasábjain megjelent közlemény oly nevezetes kérdést vetett föl, mely valóban megérdemli, hogy minél szélesebb körben foglalkozzanak vele, keressék rá a feleletet s a bajok orvosságát.

Abban kétség nincs, nézeteltérés nem lehet, hogy a gazdaközönség, különösen a szorosabb értelemben vett földmivelő nép jelenlegi helyzete általánosságban nagyon szomorú. Abban sincs kétség, hogy ezen segíteni kell. Messze vezetne itt, a földmivelő nép nyomorának hátrányait a humanizmus és az egész állam érdekének szempontjából fejtegetni, és szükségtelen hangsúlyozni, hogy az erős, vagyonos, józan birtokos-osztály nagy kincse az államnak, nevezetes tényezője a társadalomnak. A földmivelő népen tehát segíteni kell, érdekében tenni kell. De ki van hivatva tenni, s mi az, mit tenni lehet?

Ha orvosolni akarunk, először is tudnunk kell a baj igazi okát, mibenlétét. A hivatott cikk írója a földmivelő nép viszonyainak szomorú voltát a hitelviszonyokban keresi, s illetve minden bajt onnan vezet le, hogy az önhibáján kívül, elemi csapások miatt kölcsönre szorult nép uszorások kezébe kerül. Megfelelő orvosszerű ajánlja falusi pénzügyintézetek felállítását, s szerinte evvel el lesz érve a cél; lesz erős, vagyonos, józan földmivelő népünk.

Tény, hogy az uszorások kártékonyasága nagyon meglátszik a népen, de merész gondolat azt hinni, hogy a nyomorúság minden avagy akár csak főoka is az volna. Még merészebb dolog azt hinni, hogy falusi pénzügyintézetek által minden bajból kigázol a nép; legmerészebb pedig az eszmé, hogy a papok álljanak az ilyen pénzügyintézetek élére.

A szegény ember végromlása nagyon ritkán, mondhatnám kivételösen kezdődik az uszorások működésével. Népünk már — legalább általánosságban — elég értelmes arra, s az elrettentő példákön eléggé okult, hogysem egykönnyen az uszorások kezébe adja magát. A szorgalmas, józan munkás embert egy rossz esztendő, egy elemi csapás még nem kergeti az uszorások körmei közé. Manapság a pénzügyintézetek eléggé elterjedtek, a pénz olcsó, a kölcsönfelvétel, törlesztés és visszafizetés módzatai kellőleg meg vannak könnyítve, s a nép a gazdákra nézve egyetlen előnyös kölcsönt, a törlesztési kölcsönt igénybe is veszi kellő mértékben.

Az uszoráshoz forduló szegény ember már nem a szorgalmas, munkás gazda többé, ki időleges pénzzavarban van, hanem a hitelvesztett egyén, ki a végromlás szélén áll; kinek már csak olyan

ember ad kölcsönt, ki a tőkét reszkirozza s ezen bizonytalanságot nagy kamatokkal fizetteti meg. Hogy ez így van, legjobban bizonyítja az, hogy az uszorások áldozatainak legnagyobb kontingensét nem is a földbirtokos-osztály — melynél a hitelre a földbirtokban a kellő alap megvan — szolgáltatja, hanem szolgáltatják a társadalom azon tagjai, kiknek a hitel alapjául a kellő tőkékük nincs, napi munkájukkal keresik kenyerüket s hitelük minden biztosítéka a becsület szó, mert fizetésük nem lefoglalható.

A földmivelő nép tehát legkevésbé van az uszora veszélyeinek kitéve, s az olcsó és gyors hitel nyereség szempontjából ezen osztály minden más osztályok fölött előnyben van. Nyomorúságát tehát nem a hitelviszonyok okozzák, s az ezen irányban keresztülvitt intézmények nem is segítenek tehát rajta.

A falusi pénzügyintézetek még arra sem volnának alkalmasak, hogy a végromlás szélén álló egyéneket az uszorások kezébe jutástól megmentsék, mert az ily egyének nélkülözik a kellő biztosítékot, a nélkül pedig hitelt épen az ilyen kis tőkével és kölcsönvett pénzzel dolgozó pénzügyintézetek nem tudnának nyújtani. A cikkíró ur szerint a pénzügyintézetekkel elérhető azon előny pedig, hogy az emberek eszmecserére összegyűljenek, hogy pontosság, mértékletességre szokjanak, sokkal inkább elérhető olvasó-, jótékonyasági, mértékletességi s más oly egyletek által, melyek ezáltal épen ezen előnyök elérését tűzik ki, mint pénzügyintézetekkel, melyek életében — legalább a gyakorlatban — az ilyesmi mindig alárendelt kérdés.

(Folytatása következik.)

Dr. Künnle Tivadar.

Az „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet közgyűlése.

Kézdi-Vásárhely, 1891. decz. 22.

Humán intézeteink közgyűlései mindig egy-egy ünnepét képezik városunk intelligens-társadalmának. Egy-egy év alatt végzett munkásságnak, az intézetek ez idő alatti fejlődésének hiv. beszámolója közgyűlések, melyeknek minden tárgya egy ékeesen szóló jelentés a nemes szívű emberbarátok áldozatkészségéről, ügybuzgóságáról.

Egy eredményekben gazdag esztendő munkásságáról számolt be a vasárnap tartott közgyűlés is s épen azért megérdemli, hogy részletesebben is megemlékezzünk róla.

Az elnöki rövid megnyitó beszéd után Erdélyi Károly, az intézet lankadatlan, kitűnő titkárának gyönyörű jelentése következett, a melyet a köz-

gyűlés lelkes éljenzéssel vett tudomásul s titkárnak szavakkal meg nem köszönhető működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki legmelegebb elismerését. A ritka szép irályljal szerkesztett titkári jelentést adjuk a következőkben:

Tisztelt közgyűlés!

Intézetünk életében a múlt év folyamán felmerült figyelemre méltóbb események- és nevezetesebb intézkedésekről van szerenősem tiszteletteljes jelentésemet előterjeszteni a következőkben:

Mindenek előtt megjegyzem, hogy az a forrás, a melyből jelentésemhez az adatokat merítem, intézetünk kezelőbizottságának rendelkezésem alatt álló jegyzőkönyve. Én tehát csak amaz események- és intézkedésekről emlékezhetem meg, a melyek a jegyzőkönyvben feljegyezve vannak. Ez oknál fogva a kép, a melyet intézetünk évi működéséről nyújthatok, nem lehet teljes és csak egy kis részecskéjét képezi annak a szinguszdag kaleidoskopnak, a mely a mi árvaházunk sokoldalú munkálkodását a maga teljes egészében feltünteti. De a képet, a melyhez az első halvány esztendővonalakat az én igénytelen jelentésem szolgáltatja, ki fogják egészíteni az intézet igazgatója, iskolaszéke, vagyonkezelő bizottsága és egyéb közegei által előterjesztendő jelentések. Abban a reményben fogok tehát feladatomban teljesítéséhez, hogy a tisztelt közgyűlés — tekintettel az elmondottakra — előterjesztésem hézagos volta miatt nem fog velem szemben tulszigorú bírálatot gyakorolni.

Múlt évi közgyűlésünk óta csak egy kezelő bizottsági gyűlés tartott: e hó 6 án. Több gyűlés tartásának szüksége nem forgott fenn; mert az intézet tisztviselői és hivatali közegei teljesen tisztában lévén feladataikkal és működésükben semmi által sem gátolatlan, az ügykezelés rendes menete fönnakadást nem szenvedett.

Amaz intézkedések közül, a melyeket a kezelő bizottság s részint ennek nevében az elnökség foganatosított, figyelemre méltóbbak a következők:

a) Intézetünk legmagasabb védnökéhez: Erzsébet királyné Ő Felségéhez, mint rendszeren, a lefolyt tanév végén is telerjesztett novendekünk érdemsorozati kinutatója. Ugyancsak az eddigi gyakorlat szerint Ő Felségéhez névnapj üdvözlő felirat is intézettel.

b) A karácsonyi ünnepély a múlt évben is megtartott intézetünkénél a szokott módon, mely alkalommal sok szép ajándék osztott ki a novendékek között a begyűlt szives adományokból. Intézkedett kezelő bizottságunk, hogy ezen, a szegény gyermekeknek oly sok örömet okozó ünnepély a jelen évben is megtartsassék.

c) Intézkedés történt, hogy a tervbe vett kiállítás költségeinek részben való fedezésére a közlegő farsangon táncvizsgálat rendezessék. A múlt farsangon, ugyanezen célra rendezett estély 146 frt 38 kr tiszta jövedelmet hozott, mely szép eredmény Bartók Károly polgármester és Kovács Károlyné társelnokok buzgóságának és a rendező bizottsági tagok szives közreműködésének tulajdonítható. A kezelő bizottság nem is mulasztotta el az illetőknek annak idején egy

mondatok betűi úgy össze-visszazavarodtak, hogy az ember azt hitte, miszerint sanszkrit nyelven van fogalmazva a háromszoros üdvözlőmondat.

Ezalatt volt Pali még csak igazi zavarban! Nem tudta, hogy most már mit is mondjon. Az átkozott huszár tönkre silányította ragyogó eszméit, de hát végre is mondani kellett valamit. És mint ménkü czikázott végig agyán az a gondolat, hogy ő most lefesti szegényes állapotát az egyletnek; megindítja a földesur szívet égbekiáltó nyomorúságuk fölött, hátha ez a derék ur egy marék bankóttalval fog felelni az ő karácsonyi nótájukra, s ezzel enyhítendi a türeltlen állapotokat.

Az a híres szónoklat pedig, mely nem állott egyébből, mint Pali és a földesur között végbe ment igen-igen rövid szóváltásból, így és ilyenén képen hangzik vala:

— Méltóságos ur! szegények vagyunk, vékony az egyleti ruha is rajtunk. Semink sincs, még apáink is meghaltak. (Pedig Pali, a meglett férfit, azon napon nyaklevezte meg tatája. Ő tudta, miért.)

— De reményem, van becsületük — válaszolt gúnyosan a földesur, kit már bántott ennyi ostobaság.

— Még az sem volt s talán nem is lesz — folytatta öntudatlanul a szónok. — Falusiak vagyunk. Uram, méltóságos ur, szamarak vagyunk. . . .

— No, az már látszik — kiáltott fölindultan az uraság, s azzal faképnél hagyta a szónokot, egyletet, mindent.

Pál ur pedig azon hitber, hogy minden jól sikerült, jelt adott a második alkalmi énekekre is:

Fizetni kék, nincsen pénzem,
De a bánat megsem szur.
Ugy kidobnak, ennem sem kell,
Mint valami földesur.

Azt hitte, hogy ennél hízelgőbb nótát nem választhatott volna.

Husvét második napja volt. Pali teljes főpáncsnoki ornátusban, aranyéremmel mellén, pompázott falujának főterén. Szembe találkozik vele egyik volt tanulótlarsa s ilyen párbeszéd fejlődik ki közöttük:

— Hej, de meg változtál, Pali, mióta nem látalak.

— Meghiszem azt, Pista!

— Aztán aranyérem is van, amint látom.

— Bizony, nem is te melleden ragyog az.

— És ha szabad kérdezni, minő uton jutottál hozzá?

— Hát a társadalom javára tett hasznos szolgálataim következtében.

Pista pedig, daczára a Pali szabadkozásának, megragadta az érmet, melynek hátsó oldaláról nevetve olvassa:

„N. községnek kitűnő tenyészállataiért.”

Hogyan jutott Pál ur az érdemjelekhez, arra legjobban a lokális jegyző tudott volna megfelelni, aki egy szép napon ország-világ szemelátára tépte le azt a pávátkodó atyafi melléről.

Itt egy néhány lapot barátom kis fia kitépett a

naplóból és szanaszét szakgatta. A hátulsó lapon még ezeket találtam feljegyezve:

Egy napon kövöltanczosok jöttek falunkba. Az előadás alatt Pali fennhangon kicsinyítőleg nyilatkozott az elsőrendű jánékos ügyességéről s többek között úgy nyilatkozott, hogy ő ezt a produkciót sikeresebben tudná végrehajtani.

Az önértetében sértett művész indignálódva felelte neki, úgy foghegyről, hogy: ha jobban tudja, ám lássa, próbálja meg hát s a mutatóvány sikerültével még ő fog a legzajosabban tapsolni.

E szavakra a gondolatnál gyorsabban ugrott fel barátunk s mielőtt valaki megakadályozhatta volna merész tervében, a kifeszített kötélen termelt. De alig lépett azon egyet, zsupsz, úgy bukott le a magasból, hogy félholtan terült el a földön.

Hordágyon kellett haza szállítani a póruljárt laikus művészt.

Egy pár nap mulva aztán a gyászharangok mélabus kongásának zokogó zenéjénél elkísértük szegény barátomat a csendes temetőbe, a halottak néma birodalmába. Elhangoztak a halotti ének megrázó akkordjai is:

Szomorúan zug, bug a szél,
Csendről, nyugalomról beszél.
Édes lesz ott megpihenni,
Odalenn majd nem fáj semmi. . . .

És átadtuk az életében nyughatatlan testrészeket a lassu enyészetnek. S hogy aztán elhagytuk a halál országát, hounan a forró vérű fiatalság miúdig borzadva fut el, és hogy nem láttam többé

átíratilag, mint jkönyvileg hálás köszönetet nyilvánítani. Fájdalommal kell konstatalnom e helyen, hogy társadalmunkban a humán intézeteink iránti lelkesedés és érdeklődés hőmérője már majdnem a fagypontra süllyedt s a részvétlenség oly nagyra nőtt, hogy alig találkozik egyén az intézeteink által rendezettni szokott estélyek elnökségének elvállalására. Eppen ezért ama nemes szívi egyének, akik az általános részvétlenség önző és hideg palástját levetve, meghozták azt a csekély áldozatot, hogy a rendező bizottságok élére állva, szóval és tettel közreműködnek az óhajtott siker érdekében, kétszeresen méltók humán intézeteink elismerésére és hálájára.

d) Kezelő bizottságunk — az intézeti alapvagyon szaporításának óhajától vezéreltetve — megkereste a magyar földhitelintézetet az iránt, hogy nyerevényének jótékony célra szánt részéből juttasson bizonyos összeget árvaházunknak is. Fájdalom, e lépésünknek nem lett meg az óhajtott eredménye.

e) Fontos és figyelemre méltó a kezelő bizottságunk azon intézkedése, miszerint Kósa Mária és Gyárfás Borbála intézeti tanítónők évi fizetését folyó évi szeptembertől kezdve 168 frtra, a jövő évi szeptembertől kezdve pedig 200 frtra főlemelte. Tette pedig ezt a kezelő bizottság egyrészt azért, hogy már lejárt azon idő, melyre nevezetteknek az intézettel szemben neveltetésükért kötelezettségük volt; másrészt azért, hogy az illető tanítónők eddig kifejtett buzgó tevékenységét méltányolja.

(Folyt. köv.)

Különfelek.

— Lapunk következő száma a közbeeső szent ünnepek miatt jövő csütörtökön (decz. 31.) jelenik meg.

— **Képviselőválasztás.** Kézdi-Vásárhely város képviselőtestületéből azon 13 tagnak, kik az 1885. évben lettek megválasztva, megbízatásuk a folyó évben lejárván, a választás folyó hó 22-én tartott meg. Megyénk érdemű alispánja Tompa Miklós ur elnökléte alatt. A város közönsége ez uttal csekélyebb érdeklődést tanúsított a választás iránt, mint a megelőző években, a mennyiben kevesebb szavazó polgár vett részt a választásban; de hogy mily sokan vannak, kik a képviselőség szép polgári tisztességére vágyódnak, kitűnik abból, hogy a beadott szavazatok mily roppant sokfelé oszlottak el. A reggel 9 órakor megindult választási eljárás éjjel tájban ért véget. Az eredmény a következő: A képviselet rendes tagjaivá megválasztottak: 1. Molnár Józsiás 202, 2. Kovács János g. ker. 211, 3. Jancsó Dénes 202, 4. Kreniczky Károly 170, 5. Dézsi Bálint 150, 6. Kovács István id. 140, 7. Bartók Károly polgármester 132, 8. Nagy Károly igazgató 127, 9. ifj. Toth István 102, 10. id. Szócs János ker. 103, 11. Székely János pap 116, 12. Balogh János 100, 13. Szász Ká-

közöttünk Palinkát, ki életében oly sok derült percet varázsolt társadalmi körünk mosolygó egére, tudja isten miért, elfogott valami ismeretlen fájdalom s egy pár könyves adóztam az elköltözött néhai emlékeink.

De még halála után is volt gondja reánk, hogy egyhamar el ne feledjük őt.

Irományai között, melyeket barátainak hagyományozott, számtalan „csudabogarát” találunk. Így az örökmozdony tervezetét is, melynek megvalósításához semmi egyéb nem kellett volna, mint egy olyan óra, melynek gépezetét egy magától fejlődő villanyáramlat mozgatná, míg egy ellentétes tolyam ellenőrizte volna, hogy az örök mozgásban egy pillanatnyi fennakadás ne történhessék.

„A természetes felhőképződés elősegítése”, a „tenger vizének lecsapolása”, a „repülőgép eszméje”, a „földsarkoknak erő-zakos elmozdításáról szóló terv” stb. és még számtalan badar dolgok, melyek csak úgy hemzsegték fiókjában, arra engedtek következtetni, hogy Paliban egy zseniális ember veszett el, s az emberiség szerencsésen járt vele, hogy a kötérlől lezuhanva nyakát szegte, mert különben, ha életben marad, úgy átalakíthatta volna merész terveivel a világot, hogy Magyarország talán ma az északi sarkhoz lenne átplántálva, míg a lappok, finnek, szamojédek és az eszkimók valahol az egyenlítő alatt sütnék a makkot. Ez lenne aztán a furosa állapot. . . . Szegény Pali!

roly 98 szavazattal. Pótagoknak: 1. Nagy Ferencz L. 81, 2. Hegyesi Alajos 58, 3. Csekme Lajos 57, 4. Balogh Gyula 43 szavazattal. Ötvennél több szavazatot kaptak még a következők: 1. Molnár Ferencz 52, 2. Dézsi Dániel 62, 3. Nagy Lajos L. 58, 4. Nagy Lázár ujti 79, 5. Kupán József ifj. 75, 6. Wertán Venczel 54, 7. Hegyesi Alajos 51, 8. Ambrus Albert 80, 9. Nagy Ferencz L. 70 10. Kovács Imre 50-et.

Az így összeállított új képviselőtestület másnap reggel 9 órakor tartotta meg első gyűlését alispán ur elnökléte alatt, ki leikes, hazafias beszédben buzdította a képviselet tagjait a város szellemi és anyagi fejlesztésére irányuló közös működésre. Sokszori zajos éljenzéssel kísért beszéde után a képviselőtestület részéről Székely János ev. raf. lelkész üdvözölte az alispánt, ki ma először gyakorolta Kézdi-Vásárhelyt hivatali kötelességét, de már e néhány óra alatt szeretetre méltó modorával minden szívet annyira megnyert. Az ezután felhangzó éljenzés igazán tiszta, hamisítatlan kifejezése volt azon tisztelet- és szeretetnek, melyet alispánunk iránt mindnyájan éreztünk. A gyűlés emelkedett hangulatban oszlott szét.

— **Kovácsnáról** a következő sorokat vettük: E becses lap multkori számában minden székely örömmel olvasta, hogy mily élénk a személyforgalom viczinális vasutunkon, melyre még a leg-higgadtabb gondolkozók sem számítottak annak idejében, mikor a vasutvonal még csak papiron létezett. A kézdívásárhelyi kereskedők azonban panaszkodnak a magas árudijszabályzat ellen. És valljuk meg őszintén, panaszuk jogos. De hát, ha már panasznál van szó, akkor a vidék szavát is hallgassuk meg. Azt ugyan nem sérti az áruszállítás magas díja, csak a délutáni menetrendet találja egy kicsikét furcsának. Tudvalevő dolog, hogy Kézdi-Vásárhely a Kézdi és Orbai járások közönségének, mikor bevásárlásról van szó, góczpontja. Még inkább az kellene hogy legyen most, mikor a megyének távolabb fekvő déli részét vasut köti össze ez iparos és kereskedő várossal. De az orbaiak, daczára az olcsó személyszállításnak, a legjobb akarat mellett sem utazhatnak vasuton Vásárhelyre bevásárlási célból, mert a délután 12 óra 46 perczkor érkező vonat már egy óra 59 percznyi pihenés után visszaindul s így képtelenség ezen eset miatt egy kis triss pénzt hagyni a városban, különösen asszonyainknak, kiknek pl. egy kelme kivásárlására sem elég két órai időköz. Ezen az állapoton kellene segíteni az intéző köröknek. Hiszen az a vonat érkezhethet Kézdi-Vásárhelyre p. o. reggeli 9 órakor, s indulhatna vissza, mint most szokott, s ekkor kettős cél értenék el: nagyobb lenne a személyforgalom s a város kereskedelme is ipara is érezni fogná ennek jótékony hatását. Így volna ideje mindenkinek privát dolgait elvégzésére, sőt az esetleges hivatalos idezésekre is meg tudna jelenni a nélkül, hogy drága fuvarbérket fizetne a közönség. A menetrend módosítása a vasutmenti közlegek érdekében c. énr. nyos volna. Ezen sorokat is ajánljuk a vasut igazgatóságának szives figyelmébe. Reméljük, hogy felszólalásunk nem lesz pusztában elhangzó szó.

— **A Fejérváry-Ugron-ügy** vasárnap délbén lovas uton elinteztetett. A párbaj vasárnap délbén történt a Ferencz József-kaszárnyában s miután 25 lépésről kétszer lőttek és nem találtak, kardpárbaj volt, melynél a karon mindketten hosszvágást kaptak. Miután az orvosok Ugron harczképtelenségét konstataáltak, a párbajuk vége volt. A felek kibékültek. Fejérváry miniszter nagyon könnyen, Ugron Gábor valamivel súlyosabban sérült meg. (A párbajra okot Ugronnak egy sértése adott, azt kiáltván a miniszter beszédében: „Akkor mi innen kidobjuk”, mire a houv miniszter csipösen azt jegyezte meg, hogy „ismerjük ezt a hősiességet s valódi értékét tudja devalválni minden ember.” Másnap, midőn a miniszter Bécsben volt, Ugron Gábor felszólalt, mondván, hogy elég alkalmat adott a miniszternek kipróbálni azt a hősiességet s ha nem élt az alkalommal, az nem a szőlőn mult. Ez alkalom, mint mondják, arra volt értve, hogy a mentelmi bizottságban, midőn az Uzelácz-ügyet tárgyalták, Ugron Gábor igen keményen nyilatkozott br. Fejérváry eljárásáról. Most b. Fejérvárynak, ki Bécsből szerdán este érkezett haza, tudomására jutván az Ugron nyilatkozata, haladéktalanul megtette a kellő lépéseket, gróf Károlyi Tibort és gróf Keglevich Istvánt bizva meg az ügy intézésével).

— **Szilveszter-estély.** A helybeli kereskedő-ifjúság folyó hó 31-én a társulat helyiségében, a megelőző évhez hasonló programmal és belépti díj mellett, Szilveszter-estélyt fog rendezni, melyre úgy városunk intelligens közönsége, valamint a rendes és pártoló tagok tisztelettel meghívának. A rendezőség.

— **A kézdívásárhelyi kereskedő-ifjak választmánya** f. hó 19-én a kör helyiségében rendes ülést tartott. Elnöki megnyitó beszéd, jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után előterjesztetet a pénztáros jelentése a befolyt tagsági díjak- és a felmerült kiadásokról; ezt követte a könyvtárnoki jelentés a társulat részére ajándékozott könyvekről; titkári bejelentés a társulattól ki- és belépő rendes és pártoló tagokról, végül keblü ügyek, indítványok. Az indítványok során felmerült a farsangon tartandó bál rendezése, melyre nézve határozatilag kimondatott az, hogy február hóbar az ifjúság egy nagyszabású elite-bált fog tartani, melynek bejelentése és a szükséges intézkedések megtétele a titkárra bízott. Tudósító.

— **Vigasztalás az influenza ellenében.** Nothnagel professzor, a híres bécsi orvos legutóbbi klinikai előadásán érdekes nyilatkozatokat tett az influenzáról. Azt mondta, hogy tapasztalása szerint azok, a kiknek egyszer már volt influenzájuk, rendszerint meg vannak óva a bajtól s ha meg is kapják, igen enyhe alakban jelentkezik náluk a baj. Epen azért nem léphet fel ezidőn az influenza olyan erővel, mint két évvel ezelőtt.

— **Theatrophon.** Ez a neve annak a legújabb tárlalmánynak, melynek segítségével távol eső helyekről is fültanuja lehet az ember a színházakban folyó előadásnak. A londoni szállókban már berendezték ezt az ügyes készüléket és ha az illető hat pencet dob a nyílásba, úgy egészen tisztán élvezheti öt perczig a színházi előadást.

289-ik közlemény

a háromszékmegei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára Lemhényben tett szives adakozásokról.

Bokor János, Hella Mihály 1 — 1 kr. Kádár András, Sárkány Ferenczné, Bandi Péter 2 — 2 kr. Hankó József, Lénárd Dénes 4 — 4 kr. Tuzson György, Benze András, Pöttyö Ferenczné, Zsigmond Józsefné, Jakabos Dénes, Mátyás Lajos, Kovács Dénes, Pöttyö Lajosné, Zsigmond Antal, Tuzson Andrásné, Veres István, Fésüs Mihály, Nagy József, Bene László, Jakab János, Gyergyai József, Komány András, Antal András, Jakab György, Bokor Ferencz, Gál Peter, Zsigmond László, Bokor János, Sos György fél-fél kupa, Mihácz Mózes, Nagy Ferencz, Veres Tamásné, Benze András, Molnár Antal, Varga András, Kovács Elek, Kovács Márton, Zsigmond István, Bokor Miklós, Román György, Vizi Péter, Ilyés István, Demeter György, Dobos Mihályné, Zsigmond Zsigmond Gyárfás, Nagy Mihály, Kőlonthe Antal, Gál József, Miklós György, Zsigmond Lajos, Bokor János, Balog József 1 — 1 kupa, Német Jánosné, Tuzson György, Benze János, Zsigmond Imre, Molnár József, Zsigmond Ferencz, Zsigmond Boldizsar 2 — 2 kupa, Benze János 3 kupa rozsa, Kadar György, Zsigmond József, Gál Mihály, Bokor István, Jákó László, Demeter István, Veres András, Veres Klement, Gyergyai Jánosné, Demeter Andrásné, Dobos János, Dobos Ferencz fél-fél kupa, Mihácz Jánosné, Toth Jánosné, Varga Pál, Miklós Mihály, Bandi Mózesné 1 — 1 kupa, Zsigmond Dénes, Bartha Gyula, Nagy Ignác 2 — 2 kupa árpa. Kőlonthe Antal 1 kupa fuszulka, Bokor Mihály 2 tojás.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1891. jan. 10.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

Szerkesztői izenet.

Dr. K. T. urnak Seps-Szentgyörgyön. Köszönjük. Szives munkásságát jövőre is kerjük.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Nyílt tér.*

BÁLI SELYEM SZÖVETEK méterenkint 60 krtól 6 frt 35-ig (Mintegy 300-féle színben.) Egész öltözetekre és darabonként küld portó- és vámmentesen **G. Henneberg** gyári rak-tára Zürichben. Levelekre 10 kros bélyeg ra gasztandó.

Hirdetések.

570 liter kitünő ozdi bor és 300 liter rizling (mindkét-féle ötödik éves) eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Sz. 4960—1891.

Faeladási hirdetés.

A nagyméltóságú földmívelési m. kir. miniszteriumnak folyó évi 31291. I/3. számú magas engedélye alapján Zabola és Páva községek közös tulajdonát képező és a kovásznai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó Lakocza nevű erdőben 950 k. holdnyi területen található, mintegy 25.000 m. 3. köbméterre becsült luczfenyő-fatömeg, ennek tövön való eladása iránt folyó év december hó 28-án délelőtt 9 órakor Zabola község házánál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés fog tartatni. Minthogy az engedély 40 c/m-nél vastagabb átmérőjű megváltott, meghajkolt szálfák értékesítésére megadatott, az eladás szálanként átlagosan 80 kr (nyolcvan krajczár) kikiáltási árral fog elővételni. Venni szándékozók felkéretnek, hogy az árverésen személyesen részt venni, vagy szabályszerűen kiállított 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a tárgyalás napjáig alólírt hivatalnál, vagy pedig a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottságnál benyújtani sziveskedjenek. Megjegyzetjük, hogy a megajánlott összeg számokkal és betűkkel tisztán kiirandó, valamint kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az árverési, illetve szerződési feltételek alólírott hivatalnál, a hivatalos órák alatt, bármikor betekintheők.

Kelt Kovásznán, 1891. november hó 12-én.

Hollaky Attila,
főszolgabíró.

Csusz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölő a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan

„Horgony-Pain-Expeller“
kérendő.

VERSENY-REJTVÉNY.

Elsőm — szolt Benakiba: nincs a nap alatt, —
De mint a „régi“ ellentéte megmaradt.
Utolsó — folyton van, s halad bár elmarad,
Lesd meg háromszázhatvan és öt nap alatt.
S együtt? kívánja majd egy leveláradat,
Hogy ekkor, megfejtöm, boldognak tudd magad.

MINDENKI, a ki a fenti rejtvény helyes megfejtését 1892. január hó 15-éig a

MAGYAR HIRLAP

czimű, kitünően szerkesztett, teljesen független napilap 1892. január—március negyedére járó előfizetési díj (3 frt 50 kr) melléklésével nevezett lap kiadóhivatalának (Budapest, Granátos-utca 16. szám) beküldi, a „Magyar Hírlap“ karácsonyi ajándékát és

PÁLMAI ILVA

a bájos operette-dívának

„SZINPADI FESTÉK“

czimű nagyérdékű regényét diszkötésben kapja jutalmul.

A „Magyar Hírlap“ kiadóhivatala.

Karlsbadi porcellán és asztali készletek!

Legnagyobb porcellán- és kőedény-raktár

KÉZDI-VÁSÁRHELYT.

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki közönséget, hogy **Jancsó Gyula** bejegyzett cég alatt a Zsigmond-téren, a Szabó Mózes féle házban 6 év óta fennálló üzletemet a mai kornak megfelelően berendeztem és lényegesen megnagyobbítottam.

Karlsbadban (Csehország) személyesen eszközölt nagybani (waggon-számra) bevásárlásaim által azon szerencsés helyzetben érzem magamat, hogy a legfinomabb karlsbadi porcellánt és asztali készleteket versenyképes árakban árusíthatom nemcsak a helybeli, hanem a brassói piacczal szemben is.

Ajánlom finom metszett üveg-áruimat nagy választékban, rövid-áruimat, asztali és függő lámpáimat, zománcozott érc- és lemez-edényeimtel.

Továbbá a csehországi és gyergyószentmiklósi tanműhelyekben készült gyermekjátékokat, mely utóbbinak ezen a piacon egyedüli raktára nálam van szép választékban. **Karácsonyfa-diszítések**et, **lampionokat**, **épitő-, konyha-, háztartási készleteket**, **kugli, katonaság stb. skatulyás játékokat** olcsó árban és jó minőségben és szantalan és szakmába vágó, itt elő nem sorolható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

Mély tisztelettel

Jancsó Gyula.

Függő lámpák, metszett üveg- és rövid-áruk.

Karácsonyfa-diszítések.

Érc- és lemez-edények.

— 39

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az

„Egyetértés“,

a mely az új évvel immár 25 ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr; negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.